

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Ліцею № 142 м. Києва

Ірина СІЛЬВЕСТРОВА

16.06.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЛІЦЕЮ № 142 м. КИЄВА

на 2022-2023 навчальний рік

7-11 класи

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

Ліцею № 142 м. Києва

(протокол № 23 від 16.06.2023)

Пояснювальна записка

Ліцей № 142 м. Києва є закладом загальної середньої освіти II-III ступеня з українською мовою навчання, який створює умови для одержання учнями освіти понад державний освітній мінімум, забезпечує профільне вивчення математики, фізики, англійської мови, орієнтацію їх змісту на майбутню професію.

У ліцеї функціонує 19 класів.

З них:

Паралель	Кількість класів	Назва класів	Особливості навчання
Базова загальна середня освіта			
7	3	7-А 7-Б, 7-В	дистанційний клас поглиблене вивчення математики
8	3	8-А 8-Б	поглиблене вивчення математики та англійської мови поглиблене вивчення математики та фізики (І група) / поглиблене вивчення математики та англійської мови (ІІ група)
9	3	9-А, 9-Б, 9-В	поглиблене вивчення математики та фізики поглиблене вивчення математики та англійської мови
Профільна загальна середня освіта			
10	3	10-А, 10-Б	фізико-математичний профіль
11	2	11-А, 11-Б, 11-В	фізико-математичний профіль

Освітню програму розроблено на виконання законів України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 “Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти” та складено на основі типових освітніх програм для

закладів загальної середньої освіти, затверджених відповідними наказами Міністерства освіти і науки України:

- для 7-9-х класів – від 20.04.2018 № 405 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня”;

- для 10-11-х класів – від 20.14.2018 № 408 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня” від 28.11.2019 № 1493).

Освітня програма базової та профільної середньої освіти окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;

- взаємозв’язки окремих предметів, впровадження факультативів, курсів за вибором, їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;

- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітня програма зорієнтована на роботу за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою очно та за допомогою технологій дистанційного навчання.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів складає 3640 годин/навчальний рік:

для 7- А, Б, В класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8- А, Б класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9- А, Б, В класів – 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти (10-11-х класів) складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додатки 1-3).

При цьому використані варіанти:

Класи	Особливості	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
7-9	З поглибленим вивченням окремих предметів	Таблиця 8 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405).
10-А, Б	фізико-математичний профіль	Таблиця 2, 3 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493).
11- А, Б, В	фізико-математичний профіль	Таблиця 2, 3 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493).

Навчальні плани для учнів 7-9 класів (додатки 1-2) дають цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 07 серпня 2013 року № 538) через окремі предмети.

Навчальний план для учнів 10-11 класів (додаток 3) розроблено відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Він містить обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових та профільних предметів.

Усі навчальні плани охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчальних планів враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, профільне спрямування, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, матеріально-технічну базу.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України “Про повну загальну середню освіту” з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 “Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти” із змінами, години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до частини другої статті 12 Закону України “Про повну загальну середню освіту”.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 “Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Додаткові години по ліцею (72 год.) використовуються для проведення науково-дослідницької та експериментальної роботи у 8-11 класах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених відповідним Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених Міністерством освіти і науки України. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іноземних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні

		стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів та явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій; усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі;

	компетентність	використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальні способи розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль у командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, опираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень;

	розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення у навчальних програмах наскрізних ліній ключових компетентностей, як “Екологічна безпека й сталий розвиток”, “Громадянська відповідальність”, “Здоров’я і безпека”, “Підприємливість і фінансова грамотність” спрямоване на формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi лінії є соціально значущими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальноліцейські проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета

та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою:

- предмети за вибором, факультативи (“Логіка” в 6-7 класах);
- робота в проєктах (STEM/STEAM/STREAM-марафони, тематичні дні, “хвильові занурення”, тижні науки, творча лабораторія МАН, наукові школи на канікулах тощо);
- науково-дослідницьку та експериментальну роботу;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Звертається увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з “ага-ефектом”, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні, які успішно закінчили попередній ступінь навчання та зараховані до ліцею за результатами конкурсних випробувань.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту на 1 вересня поточного навчального року, розпочинають здобуття профільної середньої освіти.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму для 7-9 класів укладено за такими освітніми галузями, що реалізуються через навчальні предмети:

- мови і літератури – українська мова, українська література, іноземна мова (англійська), зарубіжна література;
- суспільствознавство – історія України та всесвітня історія (7-9 класи), основи правознавства (9 класи);
- мистецтво – інтегрований курс “Мистецтво”;
- алгебра і геометрія (7-9 класи);
- природознавство – біологія (7-9 класи), географія (7-9 класи), фізика (7-9 класи), хімія (7-9 класи);
- технології – трудове навчання, інформатика;
- здоров’я і фізична культура – основи здоров’я, фізична культура.

Підсилення предметів, які вивчаються поглиблено у 7 класах (алгебра, геометрія, фізика, українська мова, хімія), відбувається за рахунок годин на вивчення спеціалізованих навчальних предметів та варіативної складової. За рахунок варіативної складової та перерозподілу годин інваріантної складової заплановано збільшення годин на вивчення алгебри, геометрії, фізики, англійської мови у 8-9 класах (за рахунок 0,5 год. трудового навчання та 0,5 год. предмету “Основи здоров’я”).

Також використання варіативної складової навчальних планів заплановано на підсилення наступних предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень
7-А, Б, В	Українська мова	+0,5
	Хімія	+0,5
8-А, 8-Б (ІІ група)	Англійська мова	+1,5
8-Б (І група)	Фізика	+1,5
9-В	Англійська мова	+1,5

Для 8-9 класів з поглибленим вивченням математики та фізики встановлено:

- з алгебри – 5 годин (лекцій – 2, практики – 3);
- з геометрії – 3 години (лекцій – 1, практики – 2);
- з фізики – 4 години (лекцій – 2, практики – 2).

Для 8 класу з поглибленим вивченням математики та англійської мови встановлено:

- з алгебри – 5 годин (лекцій – 2, практики – 3);
- з геометрії – 3 години (лекцій – 1, практики – 2);
- з англійської мови – 4 години.

Відповідно до наказу МОН молодьспорту України від 03.04.2012 р.,

№ 409 вивчення фізики в 9 класі в обсязі 2,5 години на тиждень здійснюється тільки в спеціалізованих школах із навчанням мовою національної меншини і поглибленим вивченням іноземних мов та в закладах з українською мовою навчання в білінгвальних класах.

Враховуючи бажання батьків та учнів запроваджуються:

- у 7 класах факультатив “Логіка” за програмою авт. Буковська О. І., Васильєва Д. В. (Лист ІМЗО від 10.07.2020 № 22.1/12-Г-557).

- Навчальна програма для учнів 7-11 класів закладів загальної середньої освіти України, рекомендована Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310), схвалена вченою радою Науково-дослідного інституту українознавства (протокол № 7 від 30 липня 2019 року) передбачає:

- у 7 класі факультатив “Українське культуротворення” за програмою “Українознавство”.

- у 8 класі факультатив “Українська спільнота” за програмою “Українознавство”.

Предмети інваріантної складової навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися семестрами шляхом чергування, а саме:

№	Клас	Предмет	Семестр	Години
1.	8-А, Б	Історія України	І семестр	1
			ІІ семестр	2
2.	8-А, Б	Трудове навчання	І семестр	0

			II семестр	1
3.	8-А, Б	Основи здоров'я	I семестр	1
			II семестр	0
4.	9-А, Б, В	Історія України	I семестр	2
			II семестр	1
5.	9-А, Б, В	Трудове навчання	I семестр	1
			II семестр	0
6.	9-А, Б, В	Основи здоров'я	I семестр	0
			II семестр	1
7.	9-А, Б, В	Географія	I семестр	1
			II семестр	2
8	9-В	Фізика	I семестр	2
			II семестр	3
9.	9-В	Мистецтво	I семестр	1
			II семестр	0

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів “Фізична культура” та “Основи здоров'я”, а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета “Фізична культура” ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази. Через варіативні модулі реалізуються окремі види спорту:

- 7 клас – легка атлетика, баскетбол, гімнастика, настільний теніс, футбол;
- 8-9 клас – легка атлетика, баскетбол, гімнастика, настільний теніс, волейбол.

Враховуючи матеріально-технічну базу ліцею, у 6-9 класах фізична культура викладатиметься 2 години на тиждень.

Освітня програма для 10-11 класів складена за другим варіантом. Містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільногуманітарного та математично-природничого циклів. З метою реалізації профільного навчання у 10-11 класах передбачено організацію освітнього процесу, що найкраще забезпечує

особистісно-орієнтоване навчання, розширює та поглиблює знання учнів із профільних предметів, формує в них уміння та навички, потрібні для майбутньої професійної діяльності. Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірковообов'язковими предметами (“Інформатика”, “Мистецтво”, “Технології”), що вивчаються на рівні стандарту та враховують побажання учнів.

Вони розподілені наступним чином:

10-11 клас – інформатика, мистецтво (протягом двох років);

навчальні плани 10-11 класів складено з двох блоків навчальних предметів, що забезпечує більш глибоку підготовку старшокласників у вищезазначених галузях знань і діяльності. Предмети, що вивчаються на профільному рівні:

- алгебра,
- геометрія,
- фізика і астрономія (за програмою Ляшенка О.).

Оскільки профільність є ефективним засобом диференціації у старшій школі, то з метою забезпечення більш глибокої підготовки старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси та здібності, здійснено перерозподіл годин у межах 15 відсотків між навчальними предметами навчального плану наступним чином:

10-А, Б		
Предмет	Зменшено кількість годин на тиждень	Збільшено кількість годин на тиждень
Захист України	0,5	
Інформатика	0,5	
Мистецтво	0,5	
Громадянська освіта	1	
Фізика		2,5

На вивчення профільних предметів у 10-х класах відведено:

- з алгебри – 6 годин (лекцій – 3, практичних – 3);
- з геометрії – 3 години (лекцій – 1, практичних – 2);
- з фізики і астрономії – 5,5 годин (лекцій – 3 (І сем) / 2 (ІІ сем.), практичних – 3).

11-А, Б, В		
Предмет	Зменшено кількість годин на тиждень	Збільшено кількість годин на тиждень
Захист України	0,5	
Інформатика	0,5	
Мистецтво	0,5	
Фізика		2,5

На вивчення профільних предметів у 11-х класах відведено:

- з алгебри – 6 годин (лекцій – 3, практичних – 3);
- з геометрії – 3 години (лекцій – 1, практичних – 2);
- з фізики і астрономії – 6,5 годин (лекцій – 3 (І сем) /4 (ІІ сем.), практичних – 3.

Змістове наповнення предмета “Фізична культура” у 10-11 класах формується із варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення. Варіативні модулі реалізуються через окремі види спорту: легка атлетика, гімнастика, настільний теніс, волейбол. Враховуючи матеріально-технічну базу ліцею, у 10-11 класах фізична культура викладатиметься 2 години на тиждень.

Предмети інваріантної складової навчального плану старшої школи, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

№	Клас	Предмет	Семестр	Години
1.	10-А, Б	Історія України	І семестр	1
			ІІ семестр	2
2.	10-А, Б	Фізика і астрономія	І семестр	6
			ІІ семестр	5
3.	10-А, Б	Хімія	І семестр	2
			ІІ семестр	1
4.	10-А, Б	Географія	І семестр	1
			ІІ семестр	2

5.	11-А, Б, В	Історія України	I семестр	2
			II семестр	1
6.	11-А, Б, В	Фізика і астрономія	I семестр	3
			II семестр	4

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. У додатках № 4-5 наведено перелік навчальних програм.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу, в тому числі, у змішаному форматі, у 7-8 класах є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, вистави, квести, STEM-уроки тощо, які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час.

Основними типами уроків є:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей.

Формами організації освітнього процесу, в тому числі, у змішаному форматі, у 9-11 класах можуть бути уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів у експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

З метою обговорення ключових положень вивченого матеріалу, реалізації міжпредметних зв'язків в узагальненні й систематизації навчального матеріалу у 8-11 класах проводяться конференції.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, про виконання яких звітують перед учителем. Практичні заняття та заняття практикуму також проводяться з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 7-8 та 10-х класів буде проводитись під час навчального року відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Враховуючи введення воєнного стану в Україні, освітній процес у 2022-2023 н. р. може бути організовано у форматі змішаного або дистанційного навчання, відповідно до Положення про дистанційне навчання.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Якість освіти визначається триєдиною складовою: якістю умов, якістю освітнього процесу, якістю результатів.

До умов функціонування освітньої сфери відноситься:

- створення умов для безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу (охорона праці, санітарно-гігієнічні умови, пожежна безпека, безпека життєдіяльності);
- кадрове забезпечення;
- навчально-методичне забезпечення;

- матеріально-технічне забезпечення;
- створення умов для профільного навчання;
- організація харчування та медичного забезпечення учнів.

До освітніх процесів відноситься:

- реалізація освітньої програми;
- психологічне супроводження освітнього процесу;
- виховна робота;
- упровадження освітніх інновацій;
- інформатизація освітньої сфери.

До освітніх результатів відноситься:

- формування ключових компетентностей;
- рівень навчальних досягнень учнів (ДПА, ЗНО);
- Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових дисциплін;
- науково-практична робота;
- працевлаштування випускників, вступ до ЗВО.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності	працює 46 учителів З них мають: - вищу категорію – 35, - I категорію – 4, - II категорію – 1, - спеціаліст – 2, педагогічне звання: - “Вчитель-методист” – 20, - “Старший вчитель” – 4, - Почесне звання “Заслужений вчитель України” – 2, - “Відмінник освіти” – 7.
навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності	освітній процес здійснюється за програмами і підручниками, які рекомендовані МОН України для використання у закладах загальної середньої освіти

якість проведення навчальних занять	адміністрацією здійснюється контроль за станом викладання та якістю знань учнів із навчальних предметів відповідно до перспективного плану
моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)	з метою визначення рівня якості та сформованості навчальних досягнень учнів із предметів державного компоненту проводитимуться моніторингові дослідження за результатами семестрового та річного оцінювання
матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності	матеріально-технічна база ліцею потребує оновлення та покращання умов для забезпечення якісної освітньої діяльності, безпеки, комфортності учасників освітнього процесу

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

Оновлення методичної бази освітньої діяльності

Основними завданнями щодо оновлення методичної бази освітньої діяльності ліцею є:

- модернізація системи науково-методичної роботи з педагогічними працівниками ліцею шляхом використання сучасних підходів щодо організації науково-методичної роботи;

- оновлення змісту і форм науково-методичної роботи з педагогічними кадрами ліцею шляхом активізації та здійснення інноваційної діяльності вчителя та впровадження нових педагогічних технологій, методик, інтерактивних форм і методів навчання дорослих.

Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращання

Виконання навчальних планів і програм – один із найважливіших критеріїв забезпечення ефективності освітнього процесу Ліцею № 142 м. Києва, тому відповідно до плану роботи ліцею на 2023-2024 навчальний рік адміністрація спільно із завідувачами предметних кафедр та головами методичних об'єднань здійснюватиме контроль за виконанням навчальних програм.

Контроль проводитиметься в три етапи (попередній, постійний, підсумковий) за таким планом:

- готовність календарних планів учителів-предметників, їх відповідність вимогам навчальних програм та методичних рекомендацій;
- проходження програмового матеріалу згідно з календарними планами;
- облік замін уроків під час відсутності вчителя;
- проведення контрольних, практичних, лабораторних робіт, навчальних екскурсій і практики, тематичних атестацій;
- виконання навчальних програм за записами в класних журналах.

Ці питання будуть розглядатися на засіданнях педагогічної ради ліцею, кафедр, методичних об'єднань, творчих груп тощо, що буде відображено у наказах.

Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею

На 2022-2023 навчальний рік запланована наступна робота:

1. Психологічний супровід освітнього процесу:

- підвищення якості психологічного супроводу;
- укріплення емоційно-позитивної та творчої атмосфери освітнього простору в ліцеї;
- підтримання тенденції з розвитку діалогічної атмосфери між учасниками освітнього процесу;
- здійснення впливу на укріплення та вибудовування продуктивних зв'язків та взаємодії між структурними підрозділами ліцею з метою покращання комунікації;
- підтримання тенденцій на укріплення командного підходу в роботі.

2. Психологічний супровід ліцеїстів:

- підвищення якості психологічного супроводу;
- сприяння підтриманню сталого позитивного соціально-психологічного клімату в учнівських колективах;
- підтримання умов освітнього простору, що сприяють кращій самореалізації, розкриттю творчого потенціалу в освітньому процесі;
- продовження реалізації психопрофілактичних програм та залучення більшої кількості ліцеїстів до участі в них;
- організація роботи дискусійного та психологічного клубу для підлітків під егідою ліцейного самоврядування.

3. Психологічний супровід педагогічного колективу:

- підвищення якості психологічного супроводу;

- продовження реалізації розробленої системи заходів із підвищення емоційно-позитивної атмосфери професійного простору;

- підтримання психолого-педагогічних умов для поліпшення співпраці та взаємодії (вчитель-вчитель, вчитель-ліцеїст, вчитель-батьки).

4. Взаємодія практичного психолога з батьками ліцеїстів:

- підвищення якості психологічного супроводу;

- залучення батьків до ефективної співпраці в освітньому процесі.

5. Співпраця практичного психолога з адміністрацією:

- підтримання ефективної комунікації з адміністративним складом на різних рівнях;

- вчасне інформування про наявні психодинамічні процеси у колективі, розробка рекомендацій.

Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників

Науково-методична діяльність ліцею базується на принципах:

- науково-методичної самостійності;

- органічного взаємозв'язку науково-методичної діяльності педагогів і науково-дослідницької діяльності ліцеїстів.

У ліцеї розроблений план заходів для підвищення фахового і кваліфікаційного рівня, методичної майстерності педагогічних працівників, який має за мету ефективний розвиток усіх напрямків і суб'єктів педагогічної діяльності закладу в інноваційному режимі.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання:

- концентрація інтелектуальних зусиль на основних напрямках наукового пошуку;

- організація колективної інноваційної діяльності педагогів;

- створення позитивного емоційно-психологічного клімату, особистих взаємостосунків та соціально-психологічних умов;

- формування високопрофесійного та ефективного кадрового складу ліцею;

- одночасне і поступове формування “педагога-методиста”, “педагога-дослідника”;

- формування інтересу і позитивного ставлення до дослідницької та інноваційної діяльності;

- удосконалення навичок самоосвітньої роботи.

Науково-методична робота ліцею здійснюється за двома напрямками:

- підвищення педагогічної майстерності;

- науково-дослідницька діяльність педагогів.

Перший напрямок включає в себе такі компоненти:

- науково-практичні семінари;

- науково-теоретичні семінари;

- методичні та педагогічні ради;

- взаємовідвідування уроків та інших форм навчальної діяльності (вибіркове і тематичне);

- виїзні засідання педагогічного колективу;

- атестація педагогів.

Науково-дослідницька робота педагогів ліцею – це невід’ємна складова їх професійної діяльності, необхідна умова розвитку педагогічного мислення, індивідуальних педагогічних систем та закладу освіти в цілому.

Структура навчального року

У 2023-2024 н. р. освітній процес буде організовано за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня до 21 грудня 2023 року,

II семестр – з 08 січня до 31 травня 2024 року.

Канікули будуть проведені в такі терміни:

осінні – з 23 жовтня до 29 жовтня 2023 року,

зимові – з 22 грудня 2023 року до 07 січня 2024 року,

весняні – з 25 березня до 31 березня 2024 року.

Проте, зважаючи на безпекову ситуацію в Україні та столиці, епідеміологічний стан та інші чинники, що можуть впливати на організацію освітнього процесу, можливе внесення змін до структури навчального року. Такі зміни, відповідно до Закону України “Про повну загальну середню освіту”, потребуватимуть схвалення педагогічної ради та будуть введені в дію наказом директора Ліцею № 142 м. Києва.

Директор

Ірина СІЛЬВЕСТРОВА

Навчальний план
для 7 класів із поглибленим вивченням окремих предметів

Навчальні предмети	7-А, Б, В
Українська мова	2,5+0,5
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	2
Зарубіжна література	2
Історія України	1
Всесвітня історія	1
Мистецтво	1
Алгебра	2+2
Геометрія	2
Біологія	2
Географія	2
Фізика	2+1
Хімія	1,5+0,5
Трудове навчання	1
Інформатика	1
Основи здоров'я	1
Фізична культура	2
Разом	26+4+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	2
Факультативи:	
Логіка	1
Українське культуротворення	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)	32+2

Директор

Ірина СІЛЬВЕСТРОВА

Навчальний план
для 8-9 класів із поглибленим вивченням окремих предметів

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	8-А	8-Б (поглиблене вивчення математики та фізики (І група) / поглиблене вивчення математики та англійської мови (ІІ група)		9-А, Б	9-В
		(І група)	(ІІ група)		
Українська мова	2	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2	2
Іноземна мова (англійська)	2+2	2	2+2	2	2+2
Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	1	1
Мистецтво	1	1	1	1	1
Алгебра	2+3	2+3	2+3	2+3	2+3
Геометрія	2+1	2+1	2+1	3	3
Біологія	2	2	2	2	2
Географія	2	2	2	1,5	1,5
Фізика	2	2+2	2	3+1	2
Хімія	2	2	2	2	2
Трудове навчання	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Інформатика	2	2	2	2	2
Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізична культура	2	2	2	2	2
Разом	27,5+5+2	27,5+5+2	27,5+5+2	29+4+2	29+4+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні	2	2	2	1	1

заняття та консультації					
Факультативи:					
Українська спільнота	0,5	0,5	0,5		
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+2	33+2	33+2	33+2	33+2

Директор

Ірина СІЛЬВЕСТРОВА

**Навчальний план
для 10-11 класів**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	фізико-математичний профіль	
	10-А, Б	11-А, Б, В
Базові предмети	33	33
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	1	-
Алгебра і початки аналізу	3+3	3+3
Геометрія	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	5,5	6,5
Хімія	1,5	2
Фізична культура	2	2
Захист України	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети	2	2
Інформатика	1	1
Мистецтво	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35	35

Директор

Ірина СІЛЬВЕСТРОВА

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407) **7-9 класи**

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія (інтегрований курс)
5.	Всесвітня історія
6.	Географія
7.	Зарубіжна література
8.	Інформатика
9.	Історія України
10.	Математика
11.	Мистецтво
12.	Основи здоров'я
13.	Природознавство
14.	Трудове навчання
15.	Фізика
16.	Фізична культура
17.	Хімія
18.	Іноземні мови

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539) **10-11 класи**

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист України	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу)	Профільний рівень
11.	Технології	Рівень стандарту
12.	Українська література	Рівень стандарту
13.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.)	Профільний рівень
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземна мова (англійська)	Рівень стандарту
17.	Мистецтво	Рівень стандарту